

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Dobra kultury w Europie Środkowej i Południowej Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Bałkanistyka Specjalność KULTUROWA I TURYSTYCZNA Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 03BAKSKTS.18S.03673.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Emilian Prałat	
Prowadzący zajęcia	Emilian Prałat	
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie studentom informacji na temat polisemantyczności zagadnienia dóbr kultury, która stanowić będzie punkt wyjścia do pogłębiania wiedzy, stymulowania mniej lub bardziej szczegółowych badań interkulturowych eksponujących materialne i niematerialne dziedzictwo Europy Środkowej i Słowiańszczyzny Południowej na tle kulturowym kontynentu.
C2	Zdobycie kompetencji do prowadzenia własnych analitycznych i syntetyzujących badań, kategoryzowania różnych typów dziedzictwa, wskazywania jego materialnego, artystycznego i kulturowego znaczenia.
C3	Wskazanie przekładalności zdobytej wiedzy teoretycznej, na praktyczne kompetencje; tworzenie sytuacji wymagających interakcji binarnych oraz grupowych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	posiada wiedzę dotyczącą definiowania i klasyfikowania (wraz z przykładami z różnych obszarów) wybranych dóbr kultury, zarówno w zróżnicowanych geokulturowych przestrzeniach Europy, jak i kulturach rodzimych właściwych wybranym specjalnościom językowym.	BAK_K1_W02, BAK_K1_W03, BAK_K1_W04	Kolokwium pisemne
W2	zna wybrane aspekty dóbr kultury i ich ochrony sytuuje w rodzimym, ale i europejskim systemie prawnym, kontekście kulturowym, językowym, politycznym, historycznym, identyfikuje wielkie tradycje kulturowe.	BAK_K1_W02, BAK_K1_W03, BAK_K1_W04	Kolokwium pisemne
W3	zna najważniejsze akty prawne (globalne, europejskiej i rodzime, krajowe) odnoszące się do zagadnienia dóbr kultury.	BAK_K1_W02, BAK_K1_W03	Kolokwium pisemne
W4	posiada podstawową wiedzę z zakresu sztuki, obiegów kultury, procesów recepcji i transmisji kultury, potrafi wskazywać ich wielorakie role.	BAK_K1_W02, BAK_K1_W04, BAK_K1_W05	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wskazać główne obiekty zabytkowe i kultury materialnej (z ich metryką), identyfikować ich proveniencję (artystyczną i kulturową), wskazywać wpływy łacińskie, bizantyjskie, orientalne i konfrontować je z tłem społeczno-politycznym epoki w której powstały, pokazując mechanizmy ich kulturowej, współczesnej reaktualizacji.	BAK_K1_U01, BAK_K1_U02, BAK_K1_U04, BAK_K1_U05	Kolokwium pisemne
U2	potrafi umieścić dobra kultury na tle procesu historycznego, krytycznie analizując jego waloryzacje, rozumie ich znaczenia (symboliczne, ideowe) odnosząc się do różnych aspektów pojmowania i manifestowania się kultury.	BAK_K1_U02, BAK_K1_U03, BAK_K1_U05	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U3	potrafi scharakteryzować niematerialne dobra kultury, jest świadomy znaczenia sfery duchowej w procesie tworzenia kultury, zwraca uwagę i posiada podstawową wiedzę na temat kultury ludowej, folkloru, roli walorów przyrodniczych i antropogenicznych.	BAK_K1_U02, BAK_K1_U03, BAK_K1_U05	Kolokwium pisemne
U4	potrafi przygotować podstawową dokumentację (uproszczoną inwentaryzacyjną, koncepcję promocyjną) wybranych dóbr kultury.	BAK_K1_U02, BAK_K1_U03, BAK_K1_U05	Kolokwium pisemne
U5	potrafi wskazać rolę bibliotek, archiwów, galerii, teatrów, festiwali etc. jako elementów składających się na materialne i niematerialne dobra kultury.	BAK_K1_U03, BAK_K1_U04, BAK_K1_U05	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Prezentacja głównej terminologii z zakresu dóbr kultury, ich podziału.	W1, W4, U1, U3	Konwersatorium
2.	Przedstawienie roli i znaczenia zinstytucjonalizowanych form ochrony dóbr kultury.	W2, W3, U1, U4, U5	Konwersatorium
3.	Rola UNESCO oraz obiekty z listy reprezentatywnej.	W2, W3, W4, U2, U3, U4	Konwersatorium
4.	Geneza, typy i funkcje obiektów muzealnych w ochronie i promocji dóbr kultury.	W1, W2, U1, U2, U4	Konwersatorium
5.	Przedstawienie problematyki konserwacji, restauracji i renowacji dóbr kultury.	W2, W3, W4, U2, U4, U5	Konwersatorium
6.	Prezentacja problemu strat wojennych, ich restytucji, poszukiwania.	W2, W3, W4, U3, U4, U5	Konwersatorium
7.	Omówienie roli turystyki w kontekście promowania dziedzictwa kulturowego.	W1, W2, W4, U1, U2, U3	Konwersatorium
8.	Prezentacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem tradycji ludowej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3	Konwersatorium
9.	Prezentacja zasobów archiwalnych, jako jednego z obszarów ochrony dóbr kultury.	W2, W3, U2, U4, U5	Konwersatorium
10.	Omówienie głównych składowych wybranych kultur narodowych w kontekście transmisji historycznej, pokoleniowej i kulturowej.	W1, W2, W4, U1, U2, U4	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Obecność i aktywny udział w zajęciach; zaliczenie kolokwium.

Literatura

Obowiązkowa

1. Affelt Waldemar, Dziedzictwo techniki jako część kultury. Część II. W stronę dziedzictwa zrównoważonego, Ochrona Zabytków, nr 4/2008 s. 60-84.
2. Affelt Waldemar, Dziedzictwo techniki jako część kultury. Część I. W nurcie rozwoju zrównoważonego, Ochrona Zabytków, nr 1/2009 s. 53-82.
3. Ashworth Gregory J., Paradygmaty i paradoksy planowania przeszłości [w:] Jacek Purchla (red.) Europa Środkowa – nowy wymiar dziedzictwa 1991-2001, s. 109-123.
4. Dlaczego i jak w nowoczesny sposób chronić dziedzictwo kulturowe. Materiały pokonferencyjne, konferencja zorganizowana przez Polski Komitet do Spraw UNESCO w Warszawie 25 lutego 2013 roku, red. Andrzej Rottermund, Warszawa 2014.
5. Dziedzictwo materialne. Biblioteki, muzea, stowarzyszenia, red. Karol Makles, Katowice 2017.
6. Europa wobec dziedzictwa. Modele mecenatu na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego, red. Łukasz Galusek, Kraków 2005.
7. Gutowska Krystyna, Problemy zarządzania dziedzictwem kulturowym, Warszawa 2000.

Dodatkowa

1. Jadzińska Monika, Autentyzm w sztuce współczesnej w świetle teorii Cesare Brandiego [w:] Iwona Szmelter, Monika Jadzińska (red.), Sztuka konserwacji i restauracji. The Art of Conservation and Restoration, Warszawa 2007, s. 78-93.
2. Kadłuczka A., Karta Krakowska 2000 – W poszukiwaniu uniwersalnych pryncypiów ochrony kulturowego dziedzictwa architektury i urbanistyki [w:] Kongres Konserwatorów Polskich, Wrocław 2005, s. 179-189.
3. Kobyliński Zbigniew, Własność dziedzictwa kulturowego, Idee – problem – kontrowersje, Warszawa 2009.
4. Krawczyk Janusz, Kompromis i metoda – wybrane aspekty teorii konserwatorskich Aloisa Riegla i Cesare Brandiego, Ochrona Zabytków, nr 2/2009, s. 64-74.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 55
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
BAK_K1_U01	Absolwent/ka potrafi wynajdywać, analizować, ewaluować, selekcjonować i wykorzystywać informacje dotyczące kultury, języków, literatury, dziejów, życia społecznego i politycznego Półwyspu Bałkańskiego z wykorzystaniem ujęć teoretycznych i źródeł faktograficznych
BAK_K1_U02	Absolwent/ka potrafi stosując narzędzia naukowe literaturoznawstwa, historii, nauk o kulturze i religii oraz językoznawstwa, wykonywać operacje badawcze pozwalające na kompleksowe rozpatrywanie bałkanistycznych problemów literackich i kulturowych w typowych sytuacjach poznawczych, komunikacyjnych i w relacjach instytucjonalnych
BAK_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wykorzystując ustalenia ekspertów, merytorycznie argumentować oraz formułować wnioski w zakresie zagadnień związanych z językami, kulturą, literaturą, historią, sytuacją polityczną i społeczną oraz zróżnicowaniem religijnym Bałkanów
BAK_K1_U04	Absolwent/ka potrafi organizując prace indywidualną lub zespołową, porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie bałkanistyki w języku polskim i językach kierunkowych
BAK_K1_U05	Absolwent/ka potrafi przygotować plan pracy indywidualnej i w zespole, rozdzielać i wykonywać przydzielone zadania, planować własny ustawiczny rozwój ze świadomością konieczności kontynuacji uczenia się i aktualizacji zdobytej wiedzy i umiejętności
BAK_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zakresie zaawansowanym specyfikę krajów Półwyspu Bałkańskiego, ich historię, języki, przestrzeń kulturową i społeczną
BAK_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie literatury krajów Półwyspu Bałkańskiego, ich historię oraz związki literatur poszczególnych krajów bałkańskich w ich wzajemnych analogiach i zróżnicowaniach
BAK_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie związki kultury i literatury bałkańskiej z kulturową tradycją europejską, śródziemnomorską, folklorystyczną, otomańską i bizantyńską uwzględniające religijne zróżnicowanie społeczeństw bałkańskich
BAK_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie etniczną i geopolityczną strukturę Bałkanów, jej diachroniczne i synchroniczne uwarunkowania i przejawy oraz ich odzwierciedlenie w wytworach literackich i kulturowych